

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

de efter de nævnte Forhandlinger fastsatte Maksimalpriser, formentlig fordi der, som jeg har nævnt, fra Importørernes Side næres nogen Ængstelse for at indgaa store Kontrakter paa Grund af de meget usikre Forhold. Under disse Omstændigheder viste der sig da en Overgang nogen Tendens til, at danske Skibe, der jo ikke har kunnet ligge stille, søgte over i anden Fart. Jeg henleder Opmærksomheden paa, at jeg har liggende en for nylig modtagen Indberetning fra Fragtnævnet, hvorefter de faktiske Fragter for det paagældende Tidspunkt laa en 2—3 Kr. under de af Fragtnævnet efter Forhandling med Regeringen fastsatte Maksimalrater.

Under disse Omstændigheder maa det synes en hel Urimelighed at lægge Regeringen til Last, at Skibene ikke kunde faa den Betaling, de gerne ønskede. Saa snart man fik Klarhed over, at her ikke blot var Tale om et ganske kort Overgangs-fænomen, blev der grebet ind over for Sagen. Allerede i Slutningen af November udfærdigedes Fragtnavnets Cirkulære, der bestemte, at ingen Afslutninger af Kul og Koksbefragtning fra Storbritannien til andre Lande maatte finde Sted uden Fragtnavnets Samtykke, og senere skærpedes dette Cirkulære, som jeg allerede nævnte i min Indledningstale, derhen, at der udkrævedes Tilladelse fra Fragtnævnet til Befragtning af alle Skibe over 800 t Dødvægt.

Disse forholdsvis kortvarige Forhold skulde i og for sig ikke have haft nogen uheldig Indfyldelse paa Brændselssituationen. Lagrene var relativt gode, og der var stadig en væsentlig Mængde Tonnage bundet i Kulfragten mellem England og Danmark. Men saa indtraf de Begivenheder, der medførte, at ingen Beregninger kunde holde Stik. Krigsførelsen skærpedes i December Maaned, og vi mistede i denne Maaned et stort Antal Skibe. Dertil kom, at Tiden for Rejse paa England og retur blev længere og længere, ja, mere end fordobledes, og hvad dette betyder for Tilførslerne, siger sig selv. Der var imidlertid, som nævnt, blevet bundet saa mange Skibe i Kultransporten og foretaget saa stor Indførsel i den forløbne Del af Aaret 1939, at disse Forhold heller ikke havde kunnet volde afgørende Vanskeligheder, og selv efter at den ganske uberegnelige Omstændighed indtraf, at Skibsfarten maatte ligge stille i Tiden fra Jul til efter Nytaar, vilde alt sikkert kunne have været klarert i Betragtning af de meget omfattende Foranstaltninger, der var truffet med Hensyn til Tilførslerne, idet der alene blev indsat

80 nye Skibe i Kultransporten. Men saa indtraf den Ulykke, at vi fik en Frostperiode, der har strakt sig over 1½ Maaned, og her var ikke Tale om en almindelig eller forholdsvis streng Vinter, men om en Isvinter, som vi ikke har kendt i mange Aar.

Jeg vil tro, at man, naar man nærmere overvejer disse Forhold, vil erkende, at det ikke vil være rimeligt herefter at bebrejde Brændselsnævn, Fragtnævn eller Regeringen; at der trods alt indtraf Vanskeligheder. Jeg ser ikke rettere, end at man har søgt at skabe de bedst mulige Sikkerhedsforanstaltninger, men at disse Sikkerhedsforanstaltninger paa Grund af en Række sammenfaldende uberegnelige Begivenheder til Dels er glippet. Men det gør det efter min Opfattelse ikke rimeligt, hvad der fra visse Sider har været en Tendens til, at gaa rundt med Lygte og lyse efter en eller anden Syndebuk blandt de offentlige Myndigheder, naar Forholdet er det, at man saavel fra Nævnens som fra Regeringens Side lige siden Krigens Udbrud med alle til Raadighed staaende Midler har søgt at sikre Landets Tilførsler.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde, at man skulde ikke vente, til Vanskelighederne opstaar. Nej, det er rigtigt, men det forekommer mig ogsaa, at jeg netop har vist, at jeg vilde øve en Indsats, og Handelsministeriet har øvet en Indsats paa et meget tidligt Tidspunkt, inden Vanskelighederne var der, en Indsats for paa bedst mulig Maade at kunne imødegaa dem, naar de opstod. Men det er jo svært at tilfredsstille til alle Sider, og naar man f. Eks. nu ser, at et konservativt Provinsblad i disse Dage har bebrejdet Regeringen, at de sidst trufne Rationeringsbestemmelser ogsaa gælder Provinsen, skønt man endnu ikke er inde i saa store Vanskeligheder i Provinsen som i København — ja, saa synes jeg, at dette staar i et mærkværdigt Misforhold til de af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller her fremførte Synspunkter. Og det skulde ikke undre mig, om det netop er det samme Blad, som ved andre Lejligheder gaar i Marken for, at vi skal rationere i god Tid.

Den Linie, der er fulgt med Hensyn til Brændselsrationeringsbestemmelserne, er efter min Opfattelse rigtig og forsvarlig. Man maa i god Tid begynde at foretage Besparelsesforanstaltninger, som kan gennemføres til mindst mulig Gene for Befolkningen, og saa maa man, efterhaanden som Forholdene gør det nødvendigt, skærpe Restriktionerne. I Dag er det saaledes, at skarpe og indgribende Besparelsesforanstalt-